

OBADJA

INNEHÅLL

Bakgrund	1
Löpande kommentar	2

OBADJA

(Lars Mörling 2021)

BAKGRUND

Sidkia, Josias son, blev siste kungen i Juda. Han gjorde uppror mot Babel.

Nebukadnessar belägrade Jerusalem i tre år innan staden ödelades, templet förstördes och Juda fördes bort i fångenskap till Babel 586 f.Kr. (2Kon 25:1-21).

Det pågår en diskussion om Jerusalem förstördes redan 587 f.Kr. i enlighet med en babylonisk krönika.

Obadjas bok är en domsprofetia mot Edom, som låg sydost om Juda. Landet låg i dagens sydvästra Jordanien mellan Döda havet och Aqaba. Tydligt hade inte Edom gått under när Juda och alla de andra småriken i området invaderats av Babels kung Nebukadnessar mellan 588-582 f.Kr, istället tycks de ha stått på Babels sida. Men även Edom skulle dömas genom Babel och det skedde 552 f.Kr. när kung Nabonidus invaderade och utplånade Edom som nation. När man studerar krönikor från den persiska tiden med början 539 f.Kr. är Edom aldrig omnämnt. Obadja profeterade att Edom skulle drivas ut till gränsen (1:7) och det var precis vad som hände. De överlevande edomiterna flydde till Negevöknen i södra Juda, det vill säga väster om Döda havet. Detta var möjligt eftersom Juda hade gått under och befann sig i fångenskap i Babel.

Med tiden etablerades Idumeen, med Beersheba som huvudstad. De judar som återvände från fångenskapen var i konflikt med dem och Judas Mackabaios intog Idumeen 163 f.Kr. Johannes Hyrkanos tvingade alla idumeer att konvertera till judendomen 125 f.Kr. Kung Herodes som regerade när Jesus föddes var en idumé.

Det gröna området indikerar babyloniska imperiet innan Persiens invasion 539 f.Kr.

Beersheba, som tillhört Juda blev huvudstad i Idumeen.

Efter att edomiterna flytt från gamla Edom flyttade arabstammar in i deras område och nabateerna byggde sin huvudstad Petra på 300-talet f.Kr.

Petra är idag en ruinstad

Författare

Obadja, som betyder Jahvehs tjänare, är utpekad som författaren till boken. Eventuellt befann han sig bland fångarna i Sefarad (1:20). Sefarad var troligen Saparda i Medien (västra Iran).

Datering

Obadjas bok skrevs under fångenskapen i Babel runt 575 f.Kr, ganska snart efter Jerusalems förstörelse 586 f.Kr. Att Juda befann sig i fångenskap framgår av löftet att de en dag ska få återvända till landet (1:17, 20). I boken kan man se att Jerusalem har fallit och edomiterna beskrivs som att de glatt sig och till och med att de deltagit i plundringen av staden. De tycks ha dödat och utlämnat flyktingar från Jerusalem vid ett visst *"vägskäl"* (1:10-14). Att Edom deltog när Jerusalem gick under kan man se i en psalm från fångenshetsperioden i Babel: *"Herre, tänk på Jerusalems dag då Edoms barn ropade: Riv, riv ner ända till grunden!"* (Ps 137:7).

Delar av Obadjas bok är starkt påverkade av Jeremias bok (Jer 49:7-22, Obadja 1:9-10, 14-16). Jeremias profetia om Edom kom c:a 25 år före Obadjas.

Tema

Edom skulle utrotas men Israel skulle återupprättas.

Att Edom skulle dömas och utrotas framgår av boken (1:9-10). Vi har tidigare mött liknande domsprofetior över Edom (Jer 49:13, Hes 35:3-4).

LÖPANDE KOMMENTAR

1. Edom skulle utrotas (1:1-16)

- **Herren kallar folk till strid mot Edom (1:1)**

Vi vet att det blev Babels kung Nabonidus som utplånade Edom som stat 552 f.Kr.

- **Högmodiga Edom skulle förödmjukas (1:2-4)**

Det verkade som om det faktum att Edom klarat sig undan Babel, när Juda och deras grannstater gick under, hade ökat på deras högmod. Men Herren skulle se till att Edom skulle störtas.

- **Edom skulle plundras och drivas iväg (1:5-7)**

Alla skatter som Edom samlat på sig skulle plundras. Deras tidigare allierade skulle driva dem över gränsen. Det blev Babel som dräpte och drev de överlevande in i Negevöknen, till det vakanta område som tidigare varit södra Juda.

- **Edom skulle utrotas (1:8-10)**

Precis som profeterna Jeremia och Hesekiel sagt så skulle Edom utrotas som stat. Detta skedde verkligen 552 f.Kr. genom Babel. Edom är inte omnämnt i någon krönika under den persiska perioden från 539 f.Kr. och senare.

Edoms gamla område i sydvästra Jordanien

- **Våld och skadeglädje mot Jerusalem var en anledning till dom (1:10-14)**

Edom tycktes med stor skadeglädje ha deltagit i plundringen av Jerusalem. Edom tycktes ha dödat hjälplösa flyktingar från Jerusalem och utlämnat andra till Babel.

- **Herrens dag mot Edom (1:15-16)**

Hos profeterna står genomgående uttrycket *"Herrens dag"* för en domedag och så var det också för Edom.

2. Israel skulle återupprättas (1:17-21)

- **Jakob skulle en dag få råda över sina områden (1:17)**

Tydligt skulle inte bara Jerusalem återupprättas, utan landet skulle åter tillhöra Jakob, det vill säga Israel: *"Men på Sions berg ska det finnas en räddad skara. Det ska vara en helig plats, och Jakobs hus ska åter få råda över sina besittningar."* (1:17).

- **Jakobs hus skulle bli en eld och Esaus hus ett strå (1:18-19)**

Styrkeförhållandet mellan tvillingarna Esaus och Jakobs folk (Edom och Israel) skulle återupprättas. Tanken går tillbaka till när deras mamma

Rebecka frågade Herren under sin graviditet och hon fick veta: *”Två folk finns i ditt moderliv, två folkstammar ska gå skilda vägar ur ditt sköte. Det ena folket ska bli starkare än det andra, och den äldre ska tjäna den yngre.”* (1Mos 25:23). Israel skulle åter bli starkare än Edom.

- **Israel skulle inta landet (1:19-21)**

Texten beskrev hur Israel skulle inta hela sitt land i alla väderstreck. Den process som pågått sedan 1948 liknar dessa verser.

Ökentulpan från Negev